

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: Nižníková Kateřina

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: ARTE3

Ateliér arteterapie

Recenzent bakalářské práce:

Datum odevzdání posudku: 8. 5. 2012

PaedDr. Milan Kyzour

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název: **Obraz jako výtvarná metafora genderové identifikace**

Autorka ve své bakalářské práci řeší téma mužské a ženské role. Přestože je toto téma určitým leitmotivem terapeutického procesu, je pro mne otázkou, nakolik je řešitelné v obecné poloze v bakalářské práci obhajované v Ateliéru arteterapie. Pikantní je na tom skutečnost, že v Ateliéru arteterapie jsou muži druhem ohroženým.

Následující řádky budou poměrně ostré. Nechci jimi ale v žádném případě vzbudit dojem, že bych snad popíral mariánský kult, ženu jako životní inspiraci, relativizoval specifika mužské a ženské role, specifika mužského a ženského uvažování, způsobů dorozumění, vztahování, tužeb a potřeb nebo snad obecně řešení životní problematiky.

Staví-li „gender“ opravdu na předpokladu, že mužskost a ženskost jsou sociálním konstruktem (s. 8), tedy něčím, co je svázáno se stávajícím modelem uvažování a je tedy zpochybnitelné, stává se společensky vysoce nebezpečným hnutím, které jde proti základnímu principu normality, potažmo reality.

Autorkou převzatá tvrzení (s. 9) o tom, že děti při rozlišení pohlaví nevycházejí z anatomie, je doslova ohromující. I když děti v rámci „her na doktory“ pohlaví se zájmem zkoumají, povětšinou výchovou poznamenány konkrétní pohlaví u druhého dítěte *předpokládají* a podle toho se k sobě zvláště v mladším školním věku vztahují!! A podle toho vytvářejí i „sociální“ skupiny, které jsou vůči sobě poměrně vyhraněné (zdá se, že jsme v tuto chvíli našli infantilní emocionalitu jako živnou půdu, z níž feminismus a následně gender vyrůstá). Velmi groteskně zní i další použitá citace (s. 9), že prý „Přibližně do šesti nebo sedmi let děti tvrdí, že chlapeč se mohou stát dívkami a naopak“. Absolutním vrcholem genderového extrémismu je však domněnka (Ann Oakley), „biologie je doslova tou modelovanou součástí, která se upraví (pozn. autora - zřejmě chirurgicky) podle identity – není tomu naopak, identitu nemodeluje biologie“. Tady už se gender stává ideologií, v níž přirozenost a s ní spojená normalita úpí a patologická myšlenka vítězí nad přírodní hmotou. Autorka bakalářské práce samozřejmě neodpovídá za iracionalitu a projektivní potenciál svých literárních zdrojů, nicméně předpokládal bych, že je na takové úrovni, aby se vůči myšlenkovým artefaktům dokázala vymezit. Na druhou stranu oceňuji, že genderové diskuze považuje za bludný kruh (viz úvod plus uznání primátu Adama v kapitole O symbolice).

Ke kapitole Ženská estetika (s. 17): I když je určité obtížné až vyloučené identifikovat podle díla pohlaví, chybí mi zde autorčin postřeh o křivce a přímce jako charakteristických ženských a mužských výrazových prvcích.

K identifikační teorii, Freudovi a jeho kritice – problém kritiků je v tom, že Freuda neznají. Autorka stejně jako oni Freuda nečte, ale čte o Freudovi. Freud vnesl do problematiky identifikace (s rolí) i momenty, které ji komplikují (sv. 13, 15). To jsou názory, které poznatky z práce s obrazem spíše potvrzují než vyvrací (ohrožující matka, problém

kluka, který matku jako sexuální objekt neopustí, ale identifikuje se s ní a jako ona pak k druhým přistupuje, zklamání z otce u dívky atp.).

S 27 – Terapeutický přínos arteterapie:

Cíle arteterapie jsou proměnlivé a nesmírně obtížně definovatelné. Formulace, kterou autorka práce převzala od Dr. Lhotové, je možná výrazem tušení, ale nikoli vědění. Jsem přesvědčen, že hlavním cílem arteterapie je přiblížit svět představ realitě (tu je totiž třeba ochraňovat od těch, kteří ji zpochybňují, deformují či jinak staví na hlavu, a to včetně pacientů). Odhalování původu vnitřních konfliktů, tvůrčích bloků, symptomů atd. je cílem až dalším v pořadí. Na autorku se velmi zlobím, pokud mou citaci využívá k obhajobě genderových teorií (s. 28 nahoře).

S 28 Chápání umění z pohledu S. Freuda a C. G. Junga:

Cenzura (vnitřní!) tu není kvůli řeči, nýbrž proto, aby člověka neděsili jeho démoni, tím pádem mohl klidně spát anebo pokojně sdílet své Já s druhými a chodit po světě bez pocitu neustálého ohrožení. Ať žije cenzura – vždyť bez ní by nebylo symbolizace, tím pádem obrazu a celé kultury.

S. 29 – O symbolice a s. 34, Výsledky – Jak může strom symbolicky zastupovat ženské pohlaví a současně nápadně evokovat falus?! Freud by jistě nevycházel z údivu!

Celkově: Kapitulu o genderové problematice chápu jako vtipnou studentskou variaci na prvomájovou veselici, zatímco vlastní praktická část mi pro tuto chvíli evokuje Pálení čarodějnic. Je pro mne dokumentací vědomostí, schopností a dovedností autorky práce.

Zvláště do dnů příštích jí doporučuji hledání odpovědi na otázku, co je vlastně tou hlavní hybnou silou, která stojí za odvratem jistých jejích představ výtvarných od reality a snad i za hledáním té *nové*.

Autorka podle mého názoru dostatečně ovládá problematiku oboru. Její potenciál jsem si ověřil i během praxe v PL Červený Dvůr. Vzhledem k tomu ji navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **velmi dobře**

podpis recenzenta bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 8. 5. 2012

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
-----------------------	---------	-------------	-------	-----------